



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

20.03.2017

м. Івано-Франківськ

№ 01.1-07/14

ПП "АТП Дружба"

вул. Коновальця, 101,
м. Болехів, 77202

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань від 14.03.2017 № 32 щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, які містяться в діях приватного підприємства «АТП Дружба» (вул. Коновальця, 101, м. Болехів, 77202, ідентифікаційний код - 36322710, надалі – ПП «АТП Дружба»), встановила.

До територіального відділення надійшли звернення Козаківської (лист від 14.02.2017 № 19-02.2/13) та Поляницької (лист від 15.02.2017 № 32/02.2-14) сільських рад з приводу підвищення ПП «АТП Дружба» вартості проїзду на приміських маршрутах «Болехів-Сукіль» та «Болехів-Бубнище».

Визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування згідно зі статтею 43 Закону України «Про автомобільний транспорт» здійснюється виключно на конкурсних засадах.

Відповідно до статті 44 цього закону організація проведення конкурсу та визначення умов перевезень покладаються на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

Тобто, право на здійснення пасажирських перевезень на маршрутах загального користування автомобільні перевізники виборюють на конкурсах, які проводять Замовники пасажирських перевезень, зокрема Івано-Франківська ОДА.

Із переможцем конкурсу Замовник укладає договір про організацію перевезень на окремо визначеному маршруті та затверджує розклад руху. Відповідно до договору, організатор надає перевізникові право на перевезення пасажирів на приміських та міжміських маршрутах загального користування в певних режимах руху, а перевізник зобов'язується надавати транспортні послуги населенню. Тобто, споживачами послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом загального користування на приміських та міжміських маршрутах є фізичні особи.

Відповідно до договору, що є типовим для всіх автомобільних перевізників – переможців конкурсу, вартість проїзду пасажирів до 01.07.2015 встановлювалась відповідно до розпоряджень Івано-Франківської облдержадміністрації щодо тарифів на перевезення пасажирів і багажу автомобільним транспортом, прийнятих у відповідності до пункту 12 Постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.96 № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)».

Згідно з розпорядженням Івано-Франківської ОДА від 18.03.15 № 157 було встановлено тарифи на перевезення пасажирів автобусами, які працюють у звичайному режимі руху в приміському та міжміському внутрішньообласному сполученні на рівні 0,35 грн. за 1 км. проїзду пасажира без урахування ПДВ, страхового та станційного зборів. Зазначене розпорядження втратило чинність згідно розпорядження від 23.06.2015 № 407.

В той же час, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.15 № 240 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.96 № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)», з додатку до постанови № 1548 виключено абзац тридцять четвертий пункту 12 та абзац перший пункту 13. Зокрема, вилучено норму про те, що обласні, Київська міська державні адміністрації регулюють (встановлюють) тарифи на перевезення пасажирів і багажу автобусами, які працюють у звичайному режимі руху, в приміському та міжміському внутрішньо обласному сполученні. Вказана постанова Уряду набрала чинності з 06.05.15.

Враховуючи вищенаведені зміни в нормативні документи, автомобільний перевізник повинен самостійно встановлювати та застосовувати економічно обґрунтований тариф на перевезення пасажирів на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, виходячи з власних витрат, зокрема у відповідності до Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту, затвердженої наказом Мінтрансз'язку від 17.11.09 № 1175, яка є чинною та обов'язковою для застосування під час встановлення регульованого тарифу на послуги пасажирського автомобільного транспорту органами виконавчої влади та місцевого самоврядування та автомобільними перевізниками незалежно від їх відомчої підпорядкованості, форми власності та організаційно-правової форми господарювання і носить рекомендаційний характер під час формування вільних тарифів на ці послуги та яка використовувалась Івано-Франківською ОДА під час встановлення тарифу на перевезення пасажирів в приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування.

Відповідно до пункту 2.1 Методики, розрахунок тарифів здійснюється відповідно до запланованих на рік (на підставі фактичних) обсягів транспортної роботи, характерних для даного виду перевезень Перевізника в регіоні, та кількості перевезених пасажирів з використанням економічно обґрунтованих планових витрат, визначених з урахуванням вимог законодавства, на підставі галузевих норм, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), прогнозного індексу цін виробників промислової

продукції у плановому періоді. До розрахунку тарифу включається плановий прибуток, необхідний для розвитку Перевізника і сплати ним податкових зобов'язань.

Згідно з пунктом 2.2. Методики планування та розрахунок витрат Перевізника здійснюються на основі нормативного методу із урахуванням галузевих норм використання матеріальних та паливно-енергетичних ресурсів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), прогнозного індексу цін виробників промислової продукції на запланований рік. Витрати, об'єктивно нормування яких неможливе, плануються з урахуванням економічно обґрунтованих фактичних витрат Перевізника за попередній рік, прогнозного індексу цін виробників промислової продукції на запланований рік та на підставі планових кошторисів.

Відповідно до пункту 2.3 Методики, під час розрахунку тарифу загальний обсяг транспортної роботи та загальна кількість перевезених пасажирів, у тому числі з урахуванням пільгових категорій пасажирів, які відповідно до законодавства користуються такими правами, обґрунтовуються Перевізником на підставі фактичних показників роботи або встановлюються за результатами обстеження пасажиропотоків. Відповідно до пункту 2.23 Методики, тариф на послуги з перевезення пасажирів на приміських, міжміських автобусних маршрутах загального користування визначаються відповідно до розрахованої за цією Методикою планової собівартості Послуг із застосуванням необхідного для функціонування та розвитку Перевізника розміру прибутку за відповідною формулою.

Попередній аналіз ринків перевезення пасажирів на зазначених автобусних маршрутах загального користування показує, що на маршрутах «Болехів-Сукіль» та «Болехів-Бубнище» ПП «АТП Дружба» має ознаки суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище.

На вимогу територіального відділення ПП «АТП Дружба» листом від 27.02.17 № 3 надало копії діючих договорів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на маршрутах «Болехів-Сукіль» та «Болехів-Бубнище», таблиці вартості проїзду пасажирів на вищезазначених маршрутах, схеми маршрутів, розклади руху автобусів, розрахунок тарифів на послуги перевезень.

Проте, перевізник при цьому не надав економічного обґрунтування вартості послуг з перевезення пасажирів на приміському маршруті.

Згідно таблиці вартості проїзду на маршрутах тариф на складає 0,65 грн. за 1 км, страховий збір-3%. У вартість проїзду не включені витрати, пов'язані з обслуговуванням пасажирів на автостанціях, ПДВ.

В той же час, за даними ТДВ «Івано-Франківське ОПАС» (лист від 15.02.2017 № 01-084), яке надає обов'язкові автостанційні послуги на території Івано-Франківської області, максимальний тариф, який застосовують перевізники під час перевезення пасажирів автомобільним транспортом в приміському та міжміському сполученні складає 0,60 грн. (з ПДВ) за 1 км проїзду.

Таким чином, дії ПП «АТП Дружба» щодо застосування з 10.01.2017 економічно необґрунтованих тарифів на послуги з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування «Болехів-Сукіль» та

«Болехів-Бубнище», містять ознаки порушення, передбаченого п. 1 ч. 2 ст. 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи вищенаведене, керуючись пунктом 10 статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами, адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

ПП «АТП Дружба» (ідентифікаційний код – 36322710) вжити заходів для припинення дій, які містять ознаки порушення, передбаченого п. 1 ч. 2 ст. 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Івано-Франківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету у **місячний строк з дня одержання рекомендацій.**

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

За умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Т. Савчин

Члени Колегії

В. Шевчук

В. Тимків

А. Мажак

Н. Борищак